

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 186.

V Ljubljani, v torek 17. avgusta 1886.

Letnik XIV.

Politična prijateljstva.

Najboljša politika je odkritosrčnost, bela barva nikoli ne zamaže, tako bi rekli s krščansko-nravnega stališča. Ali je pa na svetu res tako? O zlati dóbi govore basni in sicer basni paganov, a sedaj živimo v železni dóbi. Politična prijateljstva se sklepajo in razdirajo po pravi ali pa le po navidezni koristi, in nekteri zviti politikarji več dosežejo s peresom, kakor drugi z mečem. Sploh pa se držé načela, posebno v današnjih časih, ki pravi, ako hočeš mir imeti, pripravljaj se na vojsko (rek tudi v starih časih znan). Sedaj vsa Evropa hoče mir, ker se vsa na vojsko pripravlja?! Mir bi res radi imeli, a vsak bi svojega sosedu izkoristil, kar bi le mogel, to je, on bi rad, da bi mu sosed vse prijenjal, potem bi pa živel z njim v prijateljstvu. Tako je n. pr. tudi lev v basni delil plen na lovu med svoje pajdase. Ta basen nam vselej na misel pride, kedar beremo o odkritosrčni prijaznosti med Prusijo in Avstro-Ogersko, kedar beremo, kako pristréno skrbi veleumni ali malo odkritosrčni prijatelj Bismark za Avstrijo, kako uljudno občuje z avstrijskim ministrom vnanjih poslov, grofom Kalnoky-jem. Bismark pač potrebuje Avstrijo, kljubu temu, da sedi v sredi Evrope in veleva posrednje ali neposrednje od nemškega morja in preko planin do srednjemorskega morja, mu vendar nekako tesno prihaja, ako gleda svoja sosedu na vzhod in zahod, mogočnega velikana na Ruskem in osveteženega Francoza preko Rena. V takih razmerah mu je Avstrija ljuba in druga prijateljica, vsako leto se mora stara prijaznost nekako obnoviti in zatrditi, da ne ohladi, kakor se je n. pr. letos zgodilo v Kissing-u in pozneje v Gastein-u; ali da govorimo bolj po domače, vsako leto se nakopiči toliko vprašanj, zgodi se kaj tacega, kar ni nihče pričakoval, da se je treba vnovič razgovoriti in pogovoriti se o potih, po katerih bo treba postopati. Letos postavim je na Angleškem treba računati z ministerstvom Salisbury-jevem, na Francoskem pa z ljudmi, ki na vrh silijo. Pisali smo, da je za vnanjo politiko posebno merodajen sestanek v Kissingen-u, kar se tiče razmere s Pruskim. Ves svet pa je ugibal, kaj pomeni pohod cesarjevega brata na ruskem carskem dvoru, vse je tudi vprašalo, kako da ruski minister vnanjih poslov, pl. Giers, ne pride obiskat Bismarka. Pisali so vse prek,

kako malo prijazna je Rusija proti Pruski Nemčiji, kar je menda v nekakem oziru morda resnično, ako ne v viših vladnih krogih, pa vsaj med ruskim narodom.

Rusija in Avstro-Ogerska sta si pa navskriž zaradi balkanskega poluotoka in sploh zaradi tega, kar se skupaj jemlje pod imenom vzhodno vprašanje, tako beremo skoz in skoz po novicah. — Vsak je bil toraj radoveden, ali obiskovanje nadvojvode Karola Ludovika pomeni porazumljenje ali kaj drugega. Radovednežem pa nekoliko vstreza „Novoje Vremja“, ki nekako veljá za napol vladen list Rusije, ter ima o tem dvoje člankov, v katerih povdarja, da je bil pohod tako slavnega gosta na ruskem cesarskem dvoru nekako potreben po sestanku v Kissingenu; od tega bode tudi zavisno, ali pojde ruski kancelar pl. Giers obiskat Bismarka in Kalnokyja. Angleška, tako pravi „Nov. Vremja“, bi najraje videla, da bi se prej ko prej Rusija in Avstrija vdarile na balkanskem poluotoku, da bi ona imela koristi od tega. Angleži ne zakrivajo svojega cilja, postaviti Avstrijo na mesto otomanskega cesarstva, da bi Avstrija zadrževala Rusijo od sredozemskega morja. Angležem bi to bilo všeč, ker potem bi nobena teh dveh nič ne pridobila, marveč bi se slabile in napadale med seboj, dokler bi se narodi na balkanskem poluotoku ne zavezali. Angleži priznajo le trem vlastim pravico na sredozemskem morji: Avstriji, Italiji in Grški; Francosko pa čisto pozabljajo iz tega razloga, kakor tudi pozabljajo na Rusko. Kar imajo storiti Avstrijeji proti Rusiji, to bi imeli tukaj storiti Italijani zoper Francoze; Avstrija in Italija bi se morali bojevati za angleško gospodarstvo na srednjem morju, a pod sredozemskim morjem razumejo severno Afriko z Egiptom, balkanski poluotok in najboljši del azijske Turčije. (Za Angleže bi to ne bilo slabo, Ciper že imajo, ki je na sredi pota med Egiptom, Malo Azijo in Palestino.)

Ojstri antagonizem avstrijske politike s politikom Ruske na balkanskem poluotoku je le Angležem na korist; Avstrija in Rusija morate napeti vse svoje sile, da tam napredujete, mnogokrat morate umakniti se in dostikrat delati popolnoma brezplodno. — Rusija mora vedeti, kaj se je sklenilo tam v vprašanjih, ki so bistvena za Rusijo. A poslanje nadvojvode Karola Ludvika nima se samo smatrati za

to, da se razjasni, kaj se je vršilo zaradi porazumljenja med knezom Bismarkom in grofom Kalnokyjem; marveč je verjetno, da ima nadvojvoda Karol Ludvik tudi nalog, da popolnoma razjasni položaj in odpravi tisto meglo nezaupanja, ki se je vlegla poslednji čas med Rusijo in Avstro-Ogersko. Potovanje nadvojvode ima toraj pomeniti mir, vsa Evropa želi miru; Rusija želi mirnega porazumljenja med sosedi, a za to mora vedeti, kaj se je sklepalo med Bismarkom in Kalnokyjem. Dolgo se kaj tacega ne bode dalo zakrivati pred Rusijo... In v tem smislu govori dalje „N. Vrem.“: Rusija toraj odločno tirja odkritosrčnosti od Prusije in Avstro-Ogerske, da bode potem vedela ravnati se. — Poglavitno pa gré morda tukaj, v kakem razmerji če biti Nemčija z Angleško, kajti Angleška in Rusija tekmujeta ne toliko v Evropi, marveč v daljni Aziji. Govori se, da Anglija hoče Kitaj nahujskati na vojsko zoper Rusijo, zato so pa razmere med tema državama zmirom toliko napete; kar Rusiji koristi, smatra se na kvar Angleške, in nasprotno. Ko so razmere tako napete, in se zaupanje od slučaja mora zopet na novo vtrjevati, je pač verjetno, da kako nepričakovano dejanje vso Evropo preplaši in vznemiri; netiva je nagromadenega, da je groza, gorje ako iskra pade in se isto vzgè.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. avgusta.

Notranje dežele.

Sedaj čez sedem let namreč bo vendar že skrajni čas, da *minister Taaffe* svojo barvo pokaže; tega je temveč želeti, ker se je posebno v poslednjem času ob imenovanju markiza Bacquehema za trgovinskega ministra raznesla novica, da jo je Taaffe nekoliko na levo zasukal. Uradno se na to sumničenje še ni dal noben odločen odgovor, kakor tudi še ne, da misli Taaffe sestaviti uradniško ministerstvo, na kar marsikaj sedaj kaže. To pa nikakor ni dokaz, da bi bile razmere med desničarji in vlado kaj bolj prijazne postale; kajti če bi to bilo, kar bi prav za prav moralo biti, potem bi se Taaffe pri popolnovanju svojega kabineta kolikor toliko vendar-le moral ozirati na desnico in si ondi svojih mož iskati, kar bi mu izvestno prav nič ne

LISTEK.

Avstrijskim romarjem

v Lourdes

15. avgusta 1886.

Glej, truma se je vrla zbrala,
Hití navdušena na pot
Tje, kjer se Ona prikazála,
Ki vir je milosti, dobrót.

Tam gledalo je dete revno
Nebeške Matere obraz;
Solzé točfó je pohlevno,
Ko zrló v rajske slave kras.

To so dežel različnih sini,
Jezike razne govore;
Pa vsi v ljubezni so edini
Do svete božje Matere.

Glej, belo nesejo zastavo
Brez madeža spočeti v dar;
Na nji zlató blišči se pravo,
Sveti se kakor solnea žar.

Bolj kot zlató na beli svili
Na žarkih solnčnih se sveti —
Pobožnost romarji premili!
In vérnost Vaša se blišči.

Oj blagor Vam, srca neštete
Tisočev vernih so pri Vas:

Vas spremljajo v dupljine svete,
Kjer slišal se je mili glas:

„Spočetje čisto sem“; kjer Mati
Otrokom milosti deli;
Kjer sliši vrelček se šumljati,
Ki srca ranjene hladí.

Sinovi Materi predragi
Odkrili bote tam srcé;
Kraljici milostni, preblagi
Odkrijte naše tud' željé.

Naj Varhinja mogočna brani
Narode slavne Avstrije;
Naj zveste Bogu, caru hrani,
V ljubezni vedno združene.

Jan. Bilc.

škodovalo, pač pa veliko koristilo. Vihar narodnostnega boja že kolikor toliko pojema in kmalo bo nastala tiščina, kakoršne si srčno Avstrija že zdavnaj želi. Nemško-nacionalni bik si je rogove že skoraj popolnoma polomil in sedaj-le pride čas, ko bo Taaffe lahko veliko storil za blagor Avstrije, če si bo prave moze na ministerske stole zbiral. Le-ti edini so zmožni Avstrijo srečno storiti, če bodo vsem strogo pravični; levičarjem pa to spričevalo odločno odrekamo. Na desnico naj se grof Taaffe odločno opira v bodočih sedmih letih, kajti na desnici je združena vsa Avstrija, na levi pa le drobci njeni. Z desnico v zvezi lahko celemu svetu zabavlja, brez nje pa ne bo nikakih sedmih let iz novega dočakal.

Iz *česke in moravske zemlje* čujejo se pritožbe, da imajo ondanja učiteljska od leta do leta manj učencev-pripravnikov. Vzrok temu so slabe učiteljske plače po deželi, kjer v nekaterih krajih učitelj komaj toliko dobi, kakor vaški črednik. Čudno je res, da v tem oziru Češka in Moravska tako malo storite za vgodno stanje svojih izgojevalcev. Tudi duhovščina neki ni bila do sedaj ondi kaj dobro plačevana, dasi je verna matica češka najbolj premožna. Tudi učitelji bi bili lahko boljše plačevani, ker dežela ni revna. Za to si pa mladeneč trikrat premisli, preden si težavni in poleg tega pa še ubožni stan ljudskega učitelja izvoli. Da, po Českem in Moravskem jim izprašanih učiteljev že tako primanjkuje, da se v šolsko službo že jemljejo mladenčji, ki učiteljska niti videli niso, samo da imajo po nekaj srednjih šol, če tudi še tako slabo izdelanih. Pripravnikom tretjega leta poslal je c. kr. deželni šolski svet poziv, da naj prosijo za učiteljske službe po deželi. To so jako žalostne razmere za bogate kraje češke kraljevine in moravske mejne grofije in bo pač skrajni čas, da se odpravijo. Učitelj in duhovnik, marljiva v svojem poklicu, sta vendar prva prijatelja narodova. Menda prav za to, ker sta mu prijatelja, ju pa tako slabo plačuje; saj je znano, da prijatelj je z vsem zadovoljen.

Lienbacher je s svojim predlogom o ustanovitvi nemško-konservativne stranke *na Tirolskem* popolnoma propadel. Veliko se je sicer govorilo o tej nakani po ondanjih političnih krogih, toda možje na visokih Tirolskih so spoznali, da je misel nečimerna in ustanova omenjene stranke odveč in času neprimerna, ker škodljiva. Tirolski konservativci za Lienbacherja prav tako malo marajo, kakor marsikteri drugi tudi nič. Zakaj da ga ne marajo, ni težko uganiti. Lienbacher, če prav konservativec, nima nič moškega, nič značajnega na sebi. Mož je bil, a poslednji čas je postal metla, ki pometa, kjer se mu za nemški interes bolj koristno zdi; posebno se pa nič ne pomišlja tudi med levičarje stopiti, kedar je treba Slovanom kako gorko priložiti. Tirolci pa niso taki. Oni so pravični Slovanom v sreči in nesreči, kakor se to zvestim zaveznikom tudi spodobi. „Tako, pravijo Tirolci, smo postopali s Slovani od sedaj in tako hočemo tudi še nadalje storiti; Lienbacher naj si le drugod zaveznikov išče za svoj klub. Mi ga smatramo času neprimernega, intencijam desnice pa škodljivega, ker potrebne edinosti ne bo prav nič pospeševal. Sedanji položaj v Avstriji odločno zahteva, da vsi konservativci edinstvo na desni po vsi svoji moči pospešujejo; kajti v tej edinosti je ob enem moč desnice. Dokler bo desnica krepka in složna, ji liberalna stranka levičarska nikakor ne bo mogla do živenga. Če jim pride, bodo desničarji sami vzrok, ker se bodo razcepili.“ Tirolci pošteno govoré.

V nedeljo, 15. t. m., je bila otvorjena zgodovinska razstava v *Budapeštu* v spomin 200letnice odkar so Turkom vzeli trdnjavo Budimsko. Ob 10. uri so se sošli pred razstavnim poslopjem zastopniki občine: župan in nadžupan, potem civilni in vojaški dostojanstveniki in zastopniki tujih vlad. Navzoč je bil tudi novoimenovani poveljnik grof Pejačević in drugi častniki skupne armade. Ob 10. uri se je pripeljal Tisza pred razstavo. Župan Gerloczy ga je pozdravil v imenu razstavnega odbora in v daljšem govoru povzdigal ta zgodovinsko važni dan in mu je podal katalog s prošnjo, naj razstavo proglasi otvorjeno. Potem ko je Tisza pozdravil še nadžupan Rath, zahvalil se je Tisza za povabilo in je potem govoril med drugim o skupnem delovanju vojne z narodom (glej večrajšnji telegram) in tako nekako popravil svojo prejšnjo izjavo o vojni. — Vidi se iz tega, da se Tisza ravná po besedah kraljevega razpisa in dela na to, da bi ljudstvo pomiril. Potem je Tisza šel gledat zanimivo razstavo, ki je bila okrašena z zastavami vseh narodov, ki so se vdeleževali pri osvojenju Budimske trdnjave. Turški konzul se je izgovoril, da ne more priti k svečanosti (lahko razumemo, zakaj da ne). Tudi katoliška duhovščina ni bila zastopana. Na Ogerskem vse slavnosti postavijo na nedeljo, tako so tudi morali na tak praznik ob 10. uri otvoriti zgodovinsko razstavo. — Ali niso mogli dobiti družega dne, ali če je že moralo biti, vsaj druge ure tega dneva. — Ogerska vlada ne spoštuje Gospodovih dni, od tod tudi pride, da ni blagoslova.

Vnanje države.

Srbski radikalci pripoznali so svojo pravo barvo, če je namreč vest resnična. Edin glavnih voditeljev, mnogomučeni Todorović, izjavil se je

tako, da se radikalna stranka srbska ne misli do Rusije obračati; to pa ne morda, ker bi ji to ne vgaljalo, temveč ker se nadja, da bi ničesa ne dobila ondi. Rusija se je Srbiji odtegnila, ker si je Bolgarijo izvolila za svoje bodoče poprišče na Balkanu. Za to pa srbski radikalci tudi prav dobro vedó, da naj tudi storé, kar jim drago, ruske naklonjenosti ne bodo v tej meri več živali, kakor Bolgari, in naj bode v Belemgradu na krmilu Peter ali Pavel. Od te strani se toraj radikalni stranki ni prav nič nadjati, da bi kedaj do svojih kakor sama pravi, opravičenih (?) zahtev dospela, ki imajo svoj izvor v bolgarski zemlji, katerih pa zopet po njeni trditvi nikakor ne smé opustiti, naj se zaradi njih makari tudi še enkrat na bojnem polju poskusijo. Mir med Srbijo in Bolgarijo bi se le ohranil, če bi Bolgari Srbom prostovoljno tisti kos zemlje odstopili, za ktere ga so se vlani bojevali, pa ga niso priboriti si mogli, ker jim je Battenberg prezgodaj domu posvetil. Vsled tega Srbom družega ne kaže, kakor z Avstro-Ogersko v lepi slogi in prijaznosti tudi še na dalje ostati. Obe državi ste druga na drugo navezani. Le bi morala Avstrija gledati, da bi za Srbe še bolj skrbela, kakor je do sedaj, t. j. da bi njihovo trgovino še bolj podpirala, če tudi na našo škodo, znabiti od začetka, pozneje se bo povrnilo. Poleg tega pa se mora Avstrija tudi še jako skrbno varovati, da ne bo Srbov in njihovega narodnega interesa žalila v prav nobenem oziru; kajti le tako sme se nadjati, da ji bodo Srbi zvesti zavezniki ostali, če bodo videli, da jim Avstrija ne zahaja v škodo. Avstrija je sicer to vedno odločno povdarjala, toda radikalni Srbi pravijo, da ji ne verujejo, ker vsa naj-novejša avstrijska zunanja politika ravno nasprotno temu govori. Srbi tukaj prej ko ne mislijo na Bosno in Hercegovino, kateri pokrajini po njihovih mislih k velikemu srbskemu kraljestvu pripadate, kar pa sedaj že ni več mogoče. Todorović pravi, da bo Avstrija še le tedaj tudi sama prav trdna v svojih južnih pokrajinah, kedar se bo brez skrbi naslanjala na močno in združeno Srbijo.

Na *Ruskem* so zazor nekoliko dvignili, da se je moglo za politične kulise videti. „Novoje Vremja“ storila je skupni nediplomatski Evropi to uslugo, in reči moramo, da je res vse tako, kar se je poprej že več časa ugibalo. „Rusija se je od trocarske zveze odstranila ter že celih deset mesecev menda svoja pota hodi. K temu so jo menda prisilile izredne okoliščine, zaradi katerih se iz Petrograda tudi ne mislijo nič več ne v Berlin in ne na Dunaj ozirati, temveč pojdejo lepo mirno svojo pot dalje — proti Balkanu, kjer se je minulo zimo ruska veljava zdatno omajala. Kljub temu so se nam pa v marsičem oči odprle, da se bomo sedaj vedeli ravnti. Junaška dela Battenbergova, in postopanje Avstrije in Nemčije v bolgarskem vprašanji so nam zadosti jasno pokazali, kako škodljiva da je za nas trocarska zveza, ako še dalje tako nesamopridni v taisti ostanemo, kakor smo bili do sedaj. Sami si moramo pomagati, proste roke moramo imeti v evropejski politiki, potem se bo že videlo, kaj bo kazalo. Na Balkanu je vse pripravljeno, da bi se Berolinski traktat za vedno vrgel med staro šaro. Toda brez nas se to ne bo zgodilo. Če ste se lansko leto Avstrija in Nemčija še nadjali, da jima pojdemo na Balkanu mi na limance, se pač letos izvestno ne bote več. Najboljši dokaz za resničnost tega so nam Dunajski časniki sami, ki so jeli že kar od kraja pisati, da mora prijateljstvo z Rusi srčneje postati, če hoče Avstrija na Balkanu kaj opraviti. Mi sami ne bomo silili na boj z Avstrijo, kajti velik del prebivalstva ondi so Slovani, ki so naši prijatelji. Zarad teh bil bi boj z Avstrijo za nas silno žalosten in izogibali se ga bomo, dokler bo le možno. Če je pa Avstriji sami tudi kaj ležeče na naši prijaznosti, naj gleda, da bo prej ko prej konec sedanje avstro-nemške zveze, ktera nam le škodo prinaša. Dokler bo imela v Avstriji nemška beseda prvo mesto, tako dolgo se nam pač ne bo mogoče do dobrega sporazumeti, ker bo politika avstrijska vedno madjarsko-nemška ostala, t. j. avstrijskim Slovanom sovražna. Kar pa te sovraži, tudi nam ne more biti prijatelj.“

Človek bi ne verjel, da je v današnji izobraženi in ljudomilji Evropi tudi sužnost v pravem pomenu besede še v veljavi. Na *Turškem* jo imajo. Angleži so si sicer že mnogo prizadejali, da bi jo odpravili; no, na videz in po postavi so jo tudi, dejanski pa še ne in jo tudi ne bodo, kajti Turki so vam zviti tiči, da bi si človek niti ne mislil ne. Črni sužnji in pa Čerkesinje se še dandanes v Carigradu, kakor tudi drugod prodajajo javno, kakor pri nas živina. Dostikrat se je pa tudi že prigodilo, da je kak suženj, kateremu se je pri svojem gospodarju slabo godilo, zvedel za pravo pot, po kateri se namreč lahko oprosti. Skušal je, da se je do tega ali onega ptujega konzula priril, kjer je povedal, kako surovo in grdo da njegov gospodar z njim ravná. Dotični Turek je bil kaznovan, ker je še sužnjega imel, suženj sam pa prost. Ker se je to večkrat ponavljalo, jeli so turški učenjaki na to misliti, kako bi se tukaj postavnim paragrafom ognili. Izumili so si sledeče: Večinoma vsak Turek, ki ima še sužnjega moškega ali ženskega, dá s tistim ali s tisto svojega otroka poročiti, to se vé, da je to turška poroka in le po imenu. Posebno če se Turek boji, da bi mu sužnja Čerkesinja ne pobegnila, dá jo zročiti s svojim sinom, naj bo ta tudi še le v zibel; to prav nič ne dé. Sedaj mu sužen več ne more uiti, kajti turška postava ojstro prepoveduje

ženi moža zapustiti brez njegovega dovoljenja. To tudi zunanji konzuli dobro vedó, zato si pa tudi noben ne upa v takem položaji kaj pričeti. Nadajmo se, da se bo prebrisani Evropi posrečilo tudi še to grdobijo odpraviti.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 16. avgusta. Danes smo pokopali pridnega dijaka petošolca Simona Ruparja. Sušica ga je spravila počasi v rani grob v veliko žalost ubozih pa skrbnih starišev, kateri so ga s težavo izdrževali do pete šole. S pomanjkanjem se je revež vedno moral boriti. Pogreba se je vdeležil g. prof. Šubic, tukajšnji bogoslovec in obilo občinstva. Številni loški dijaki so si prizadevali pogreb kolikor mogoče slovesen narediti. Darovali so umrlemu v znamenje prijateljstva in ljubezni več lepih vencev ter so jih pri pogrebu nosili. Čast jim! Ranjcega naj pa tudi posnemajo v marljivosti in poštenosti.

Križevu poleg Kostanjevice, 16. avg. (Trtna uš; porotne sodbe.) Ko se nam je začelo lansko leto pripovedovati o trtni uši in smo jeli opazovati prve njene znamenja, nismo verjeli strokovnjakom, če tudi so nam matematično dokazovali, da se bode ta mali mrčes pomnožil tako grozovito in nam v teku enega leta vinograde tako opustošil, da bodo posestniki, ki so lansko leto pridelali še po 70 do 90 veder vina, letos ga komaj dobili po 4 do 5 veder, ne oziraje se na žalostno število onih vinogradov, ki so popolnoma suhi, ali mesto vinske trte raste že ajda. Le žalibog, da je malo takih vinogradov, kateri bi bili rabljivi za druge pridelke kakor edino le za pridelke vinske trte, ogromna večina jih bode ostala čisto pustih, niti za pašnike niso. O pravem času so se občine obrnile do vlade ter prosile za zdatno pomoč, in napravila se je pri Kostanjevici neka trtnica za ameriške trte (po izreku ljudi, ki kaj razumijo o vinorejstvu) na jako nesrečnem kraju in zraven nje še premala za toliko vinogradov kakor jih bode suhih že k letu in čez dve leti. Oglašajo se že semtertje premožnejši posestniki, kateri bi si radi preskrbeli ameriških trt na lastne stroške, da bi kar h krati ne obsedeli čisto na suhem, pa niti ne vedó kam se obrniti za nje. Naj bi se vsaj v tem oziru ljudem ponudila prilika, da sproti zasajajo svoje vinograde. Je pa tudi slednji čas, da vlada manj premožnim seže pod pazduho, in to nujno, ker heda, ki nam kuka pri durih noter, je v istini vredna pomislika za vladne kroge, kajti brez jedi se ne živi, živ pa tudi v zemljo ne more, kakor pravi prislovica. Kakor pri drugih nezgodah, smo tudi tukaj imeli priliko občudovati čudno kompozicijo modérne države. Kakor so se prikazale prve znamenja trtne uši, to smo vam imeli komisijo za komisijo, en par celó iz Beča. Vsak pameten se je pač prašal in prašati moral, čemu ta potuje? Prvi strokovnjak nam je takoj zagotavljal, da je trtna uš in po skušnjah v drugih deželah zoper to trtno bolezen ni pomočka, da ne bode mirovala poprej, dokler ne vniči vsega. Da je imel prav, že čez leto dni lahko vidi vsakdo, ako ima le na pol odprte uči. Čemu potem tolikratno pohajanje po vinogradih, in toliko stroškov občinskim in drugim blagajnicam? Ne bi bilo mar boljše, za te denarje kupiti ameriških trt, ter jih razdeliti med ponesečene? Bodi tudi memogredé omenjeno, kakor sem čul že pritožbe od več strani, da se prav nikomur ne mudi odpisavati davkov od pusušenih vinogradov; s toliko večjo ojšrostjo se pa tirjajo davki ravno o zdajnem najbolj nesrečnem času, kadar poljedelec prav od nikodar nima vzeti denarja; živina nima nobene cene in druge reči tudi ne, ako bi tudi bile za prodaj. Je pa tudi groza, koliko posestev je sodniško obcenjenih, pripravljenih za hoben, in koliko jih v kratkem še bode! Le tako naprej-in v kratkem so irske razmere tudi naše razmere.

Naj pri tej priliki omenim še druge tudi za kmetski stan velike nadloge; to so porotne sodbe. Na papirju je marsikaj prav lepo, a v življenji je vse drugačno, ni družega, kakor potrata denarja in časa. Mesto teoretične razprave vzemimo letošnje zasedanje. Slabo vreme nam je nakupičilo delo na vse strani, po njivah in travnikih kakor po vinogradih. Vreme se zjasni in hajdi par najboljših posestnikov (drugopot zopet drugi) v Rudolfovo k porotnim obravnavam. Koliko časa bodo z doma, se ne vé, popustivši doma vse svoji ženi, ki ima že tako z

otroci in hišnimi opravili dela dovolj. Zdaj si pa mislimo takega skrbnega gospodarja (slabih po navadi ne kličejo) na porotni klopi, s kako pazljivostjo on sledi obravnavam! Niso velikoveč njegove misli doma pri delu, katero njega živi? Gotovo; saj mora vendar sam dobro spoznati, da za ta posel, za kterege se ni nikdar učil, tudi ni. Čudno, ravno čisto nevedši nestrokovnjaki sodništvu besedo narekavajo in prestrižejo. Zakaj druge stanove, izvzemši morebiti deloma tudi učiteljski, vodijo le lastni strokovnjaki? Zakaj ne sedijo taki porotniki tudi pri davkarijskih uradih? Dovolj. Pameten prostak se gotovo ne bode pritožil, ako se mu vzame porotniška čast in porotniške dijete, in se pusti doma pri svojem delu. Naj bi se že vendar ubogi kmetje sodniškega dela oprostili, ki dostikrat ne poznajo niti enega paragrafa. Naj bi se že vendar to delo izurjenim neodvisnim strokovnjakom prepustilo, ki imajo voljo in vednost pravično soditi. Jaz mislim, da morajo juristi sami pritrditi, da je temu res tako; če je pa temu tako, naj se breme ljudem polajša, katero je le neobziren liberalizem pri prostemu ljudstvu na ramena naložil. Vse drugače je že reč, če sedijo kot porotniki mestni posestniki, trgovci itd. Ti imajo saj priliko, tega in onega se priučiti, med tem, ko kmetovalec tega nima ter tudi nobene prilike k temu nima. Tako je med kmetovalci splošno mnenje in pisatelj tega družega namena nima, kakor biti glasilo svojih sodeželanov.

Iz Hrvatske, 9. avgusta. (Pravica v državi lepega življenja in strahu božjega.) — Glasilo neodvisne stranke prinaša lep članek, ki utegne zanimati marsikoga. Govoreč o miru, s katerim si Nemška igra, izrabljajoča ga v svoje sebične namene, pravi, da važni ruski listi pišejo zelo neprijazno o Nemški. Zveza Avstrije, izpeljuje dalje isti list, tudi ne more ogreti večine avstrijskih narodov; zveza z državo, koja pri vsaki priložnosti, tudi v gospodarskih stvaréh, bije po naši državi, je pač čudna ter za Avstrijo malo koristna; če je Avstrija trabant Berolinskega solca, bi bila njena osoda zapečatená. Po najnovejši novici se ima tri sto slovanskih učiteljev — iz službenih ozirov — koliko licemerstvo! premestiti iz Poznanjskega na Prusko.

Dalje piše: Za Karola Velikega, tako ga imenujejo Nemci v svoji zgodovini, se vé, da je z mečem in ognjem uničeval slovanske narode... Od tega časa niso niti v sami Nemški s toliko silo tlačili vsako človeku prirojeno, od Boga dano pravico, da govori v svojem jeziku, da si varuje svojo narodnost, kakor se to zdaj počenja v cesarstvu strahu božjega. Na očigled vsega svetá, v tako zvanim veku izobraženosti, strpljivosti, človečnosti se oznanja prebivalstvo cele okrajine zunaj postave; delajo se postave, dajó se milijoni, da se to prebivalstvo oropa svega jezika in svoje narodnosti. Ako si Poljak, to tebi ne veljajo grajanske pravice; moreš biti uradnik, a ne smeš služiti v svoji domovini; moreš se oženiti, a ne smeš vzeti Poljakinje; moreš posestvovati zemlje, a je ne smeš prodati razun Nemcu; ako odpadeš od svojega naroda in jezika, država te bo poplačala; ako pa ostaneš zvest svetinjam svojega naroda, nimaš v državi nobenega varstva. Zahteva pa država, da vestno in verno in natanko plačuješ vse davščine; da se daš ubiti ali raniti za njeno samostalnost, ki tebi ne pomeni drugega, ko odnarodovanje.

Res, tri sto slovanskih učiteljev prestaviti v zgolj nemške kraje, to se pravi, poljsko šolo uničevati in uničiti. To je strašan prizor! Ves narod je obsojen na smrt, in državna oblast, o kateri nemški učenjaki govore, da je dolžna podpirati ves narodni razvoj, dušni in stvarni, upira vso svojo moč, da ga stré. Bolj barbarskega izgleda je težko najti v zgodovini. Poljsko prebivalstvo ne najde nikjer pomoči. Za glavarja cerkvene okrajine se jim postavlja Nemec, ki bo hoté ali nehoté orodje v Bismarkovih rokah za odnarodjenje slovanskega življa, kakor so mnogi škofje in župniki na Ogerskem orodje za pomadžarjevanje Slovakov. Za zvezo s tako državo govore nekteri Nemci in Madjari. Po vsem izgledu brutalnega človeka Bismarka bi delali, ko bi jim prišla oblast v roke, in delajo že: gonijo dijake iz šol, če pojó svoje materinske pesni, zapirajo omikavne družbe, v otroške šole uvajajo madjarski jezik, ter upotrebljujejo duhovno in svetno oblast v svoje namene.

Zadnjič je prinesel „Slov.“ pomenljiv članek o propadanju naroda v Slavoniji. Je-li komu prišlo na misel, izseljevanje slovanskega ljudstva navračati na

jugoslovanski pravec, dotično v Slavonijo, a odvrčati ga od selbe v novi svet. Škoda je vsakega, ki ga manjka na Slovenskem, a največa, ako se obrne v neslovansko tujino, ker tam je za slovanstvo (in krščanstvo v nekterih pripadih) popolnoma izgubljen. Komur je na tem kaj ležeče, in komur je drugim svetovati, kje naj se naselijo, naj se obrne na zaševne župnike v Slavoniji, radi mu bodo postregli s pojasnilom, rajši Slovincem, kakor da bi se naseljevali Madjari in Nemci itd. Slišati je celó, da se dijaki selijo v Ameriko. Čemu? Iz verske gorečnosti (ljubezni do bližnjega)? Iz pomanjkajočega obstanka? Iz častiteljnosti? V sosednih deželah je dosti polja delati za dušni in telesni blagor svojega bližnjega, kajti zapuščeni in nepodučeni Jugoslavani po Slavonskem, Srbskem, Bolgarskem, so nam po prostoru, veri, jeziku veči bližnji od tujih nam Indijanov, Nemcev, Angležev. Dveh drugih vzrokov nečem dalje razpravljati. Gledé daljega je dosti poskrbljeno, gledé zadnjega ni treba nič misliti. Mnogi naši rojaki se v tujini popno na višo stopinjo, ali kaj to hasne njim, kaj Slovincem? Za ono svoto, katero naš kmet potroši na pot v Ameriko, bi si mogel v sosedni deželi kupiti zemljišča, ter seboj pripeljati vse gospodarsko orodje, in sosedom biti izgled tako v gospodarstvu, kakor v verskem obnašanju in poštenju. Dijak, ki res čuti v sebi požrtvalnega duhá, naj se obrača v srbske in bolgarske zemlje. V največi bližini, takorekoč pred pragom, je veliko delo, in vrhu tega je vsaki ohranjen Slovanstvu.

Cette ob sredozemskem morji, 13. avgusta. Ko smo 11. avgusta zvečer ob 7. uri došli v Lyon, nas je pričakovala na kolodvoru celó nepričakovana deputacija, o kateri ste med tem časom že čitali. Pobalini so nam žvižgali in delali obraze, kakor da so hoteli vdariti na sovražnike. Drugo jutro smo zvedeli iz časopisov, da se je kričalo: „A bas Prussiens, a bas Autrichiens!“ (Proč s Prusi, proč z Avstrijanci!) Francozi nas sovražijo, ker je Avstrija v zvezi s Prusi. — Liberalni francoski listi so odobravalí to surovo obnašanje svojih rojakov; konservativni dnevnik Lyonski nas je prijazno pozdravil ter hudo obsojal obnašanje „framasonov“, katerim je pripisoval aranžma te demonstracije. 12. avgusta smo imeli skupno božjo službo v katedrali; vsi romarji so sprejeli sv. obhajilo. Ogleдали smo si potem mesto, nekteri se vozili po Saoni, popoldne smo bili na hribčku ob desnem bregu Saone v starodavni cerkvi Matere Božje de Fouviere, ki je ovenčana z brezštevili darovi. Zraven nje se zdaj zida nova, krasna cerkev Matere Božje. — Nezgoda se ni zgodila nobenemu; danes smo ob 1/2 6. uri zopet odrinili, pa zvedeli med potom, da je v Lyonu zaostalo 6 romarjev — najbrž niso našli pravega pota na kolodvor. Z Bogom. J. Ž.

Domače novice.

(Rojstni dan) presvitlega cesarja praznoval se bo v Ljubljani tako-le: Nocoj svira c. kr. vojna godba 17. pešpolka ob 8. uri po mestu počitnico, pri kateri bode dva komada igrala na Turjaškem trgu. Jutri ob 5. uri zjutraj zagromeli bodo prvi topovi na Gradu, po mestu svirala bode pa c. kr. vojna godba 97. pešpolka budnico. Ob 8. uri zjutraj bode na travniku za kolizejem vojna sveta maša, ktere se bode skupna garnizija z veterani vred vdeležila. Pri poglavitnih delih sv. maše bodo vojaki ondi navzoči streljali, topničarji na Gradu bodo pa s topovi odzdravljali. Če bo dež, izostane zunanja slovesnost, ter se bo slovesne službe božje le en batalijon pešcev pred stolno cerkvijo vdeležil. Slovesno službo božjo v stolni cerkvi imel bode premili knezo-škof dr. Missia ob 10. uri in se je bodo vdeležili vrhovniki uradov in oblastnij. Ob 1. uri popoldne imajo častniki v kazini skupno kosilo. Pri zdravijci presvitlemu cesarju bodo na Gradu zopet topovi pokali.

(V praznovanje cesarjevega rojstnega dne) in na spomin desetletnice blagoslovljenja društvene zastave imeli so v nedeljo popoldne tukajšnji veterani skupno službo božjo v Šempeterski cerkvi, popoldne pa veselico pri Ločnikarju na Glincah. Ob 7. uri zjutraj zbrali so se veterani v svojih društvenih prostorih, od koder so šli z lastno godbo v cerkev, kjer je imel č. g. vojaški kurat Juranič sv. mašo. Po sv. daritvi podali so se zopet v društvene prostore, kjer jim je načelnik, g. Mihalič, pomen

dneva v jedratem, gladkem nagovoru razložil in zaklical trikrat „živio“ Njunima Veličastvoma cesarju Francu Josipu in cesarici Elizabeti, pri katerem so veterani navdušeno zaorili. Popoldne zbralo se jih je zopet 150 skupaj v društvenih prostorih, od koder so se dvignili z godbo na Glince, kjer so na jako lepo in okusno ozaljšanem vrtu praznovali cesarjev rojstni dan in pa desetletnico blagoslovljenja društvene zastave. Ob cesti pri vходу jih je pozdravljaval slavolok: „Dobrodošli!“ Vrt je bil okrašen s cesarskimi in narodnimi zastavami in z lampijoni.

Jako prijetno so se vršili veseli komadi godbe, pevcev med iskrenimi napitnicami, med katerimi omenjamo one g. Mihaliča presvitlemu cesarju kot najvišjemu protektorju krajskih veteranov, presvitli cesarici, kot najvišji kumici veteranske zastave. Sprejela se je med gromovitim pokanjem topičev, sviranjem cesarske pesmi z nepopisljivo navdušenostjo. Pri cesarski pesmi je vse vstalo, se odkrilo in pelo. Prav tako navdušeno sprejeli ste se napitnici naši slavni in hrabri c. kr. armadi in veteranskemu društvu na srečen daljši razvoj. Ko se je noč naredila, razsvetil se je vrt z lampijoni. Ob 1/2 10. uri vrnili so se veterani v mesto z godbo na čelu, ki je pa le do mesta svirala. Slovesnost je bila prav lepa in se je vseskozi prav dostojno izvršila, za kar gré vrlim veteranom prav obilna hvala. Red je bil vseskozi izgleden, zabava pa tako prijetna, da bo vdeležencem še dolgo v spominu ostala.

(Tamburaši) igrajo nocoj zopet v tukajšnji čitalnici. Začetek ob 8. uri, vstopnine je 30 kr. Kakor čujemo, so se v Kranju in na Bledu posebno izvrstno obuesli.

(Gosp. Ribíć), deželnosodnijski svetovalec v Ljubljani, je, kakor se nam piše, nekoliko časa bival v Celji, da se je v Savinji kopal. Dne 15. t. m. se je podal iz mesta, toda potoma moral je skočiti z voza, vsled česar je padel in si nekoliko kože odrl, zatem se je povrnil v mesto. Da padec ni bil nevaren, spričuje ta okoliščina, ker si je bolečine šel hladit v priljubljeno mu Savinjo. Toliko še v dopolnilo, da si ne bo kdo večeranje novice prehujo tolmačil.

(Izlet na Nanos), ki so ga 12. t. m. Notranjci napravili v dveh četah, ni bil tako lep, kakoršen bi lahko bil, če bi bilo vreme za-to. Prva četa odrinila je iz Razdrtega zjutraj na vse zgodaj, druga pa ob 6. uri zjutraj iz Postojne. Lep razgled pokvarilo jim je slabo vreme. Vrh Nanosa čakal jih je hud vihar, za katerim se je sicer prav pohleven, toda gost dež napravil. Le opoldne je toliko ponehal, da so si hribolazci kosilo skuhalí. Komaj pa so dobro pojedli, se je že iz novega vlil in tudi nekaj toče je s saboj prinesel. Grozen je bil pogled na Vipavsko dolino, katero so črni hudourni oblaki kar pokrili. Izleta se je vdeležilo blizo 60 oseb, gospodov in gospej.

(Razpisana) je služba c. kr. pravdniskega namestnika pri c. kr. državnem pravdnistvu v Ljubljani. Prošnje do 30. avgusta c. kr. nadpravdnistvu v Gradec.

(O koleri) sporoča se iz Trsta sledeče: Od večeraj 15. t. m. pa do danes opoldne (16. t. m.) zbolelo je 16 oseb za kolero, 3 so pa umrle. Razven Trsta je zbolelo za kolero v Izoli 6 ljudi, v Ricmanjih in v Komnu po dva, v Socerji pa eden.

Narodno gospodarstvo.

Mlekarska zadruga v Ljubljani.

(Dalje.)

Za nas bi bil „mešani“ vlak, ki odhaja zvečer ob 10. uri iz Ljubljane, kakor nalašč određen za prevoznjo mleka, ker do večera bi lahko pripeljali zadružniki mleko v Ljubljano, kjer bi se nadalje oskrbelo do 10. ure za odpošiljatev. Ob železnici stanujoči posestniki, na pr. oni ob Savi bi lahko mleko s popoldanskim poštnim vlakom, oni na pr. iz litijske okolice (na pr. grajščine Grmače, Črni potok, Ponoviče, Poganik itd.) bi se celó lahko posluževali večernega brzovlaka. Omenjati moram, da vodstvo železnic vstreza željam občinstva ter dovoljuje, da se more mleko tudi z brzovlakom odpošiljati, ne da bi bila tarifa izjemno velika.

Morda se nam posreči, dobiti posebne olajšave od vodstva južne železnice, ki ima v Opatiji (Abaciji pri Reki) velikanske restavracije in hotele, ktere bi

naša zadruga zamogla zakladati z mlekom in finim putrom.

Celó z gorenjske strani bi zamoglo mleko še ob pravem času priti, da bi z „mešaním“ vlakom nadalje šlo. Se ve da bi morala biti n. pr. v Kranju posebna podružnica Ljubljanske zadruge, ki bi mleko pravilno ohladila in za odpošiljatev do dobrega pripravila.

Tako bi se zamogle napraviti podružnice tudi po Notranjskem, na pr. na Vrhniki, ako bi tem ne bilo umestniše pošiljati mleko za konečno obravnavo s popoldanskim vlakom v Ljubljano, in ena v Postojni.

Konečno bi še rad pomirljive besede spregovoril nasproti mestjanom, ki bi morda mislili, da bo potem za Ljubljančane trda, ker bo mleko v ceni poskočilo. Tega ni se bati! Sedaj velja bokal mleka na trgu 10 kr., časih tudi 8 kr.; boljše mleko na dom pošiljano pa plačuje se po 12 kr. bokal. Res je, da se bo dokaj mleka izvozilo, toda ne pozabimo, da je še 3/4 gospodarjev v okolici Ljubljanski, ki bi iz srca radi pošiljali mleko v mesto, da bi le dobili naročnikov.

Mlekarska zadruga pa bi še celó pomagala mestjanom do dobrega mleka, ker, ko bi mali mlekarji hoteli brezvestno izkoristiti položaj ter prinašati mestjanom slabo vodeno mleko, lahko bi mestjani obrnili se do zadruge, ktera jim bo prav rada izvrstno, zdravo, pošteno mleko po 12 kr. bokal donašala na dom. V interesu toraj malih mlekarjev, ali recimo, naših mlekarij bo, da bodo nosile svojim naročnikom le prav dobro mleko.

Zadruga bo toraj koristila večim posestnikom pa tudi malim kmetskim gospodarjem, ki bodo domači trg oskrbovali z mlekom. Zadruga večjih posestnikov bo iskala kupcev za mleko v daljavi, s tem torej tudi manjšim posestnikom koristila, ker jim bo pripustila domači trg, ako bodo ti le modro in pošteno postopali.

Da bo zadrugi moralo biti novo geslo: „poštenje in skrbnost“, je razumljivo, ker le pošena zadruga bo našla dobrih in stalnih kupcev.

Mestjanom pa bi zadruga še v tem lahko veliko uslugo storila, da bi prodajala posebno mleko za „dojenčke“. Koliko nedolžnih dojenčkov prav po mestih ne pomre, ker jih matere pitajo z mlekom, neznanega izvira. Ni dovolj, da je mleko naravno, dobro, ampak dojenčki potrebujejo mleka, ktero je od krav, ktero so 1. zdrave, 2. ne s starim mlekom, 3. ne v previsoki brejosti, 4. krmene s suho zdravo klajo.

Ne smemo zamolčati, da od starih krav je vsaj tretjina bolnih na pljučnih tuberkulih! Staro mleko je težko prebavljivo, prav tako provzročuje mleko od visoko brejih krav pogosto bluvanje dojenčkov, ki dobijo tudi pogostoma drisko po mleku, ker so krave dobivale slabo pičo, morda kak plevel, ali zeleno slabo travo ali deteljo. O tem sem do dobrega prepričan iz lastnih skušenj, ker po želji zdravnikov odredil sem na šolski kmetiji, ktero sem oskrboval, da so za dojenčke odmenjene krave dobivale vedno suho zdravo klajo in prav hvaležni so bili stariši, kakor tudi zdravniki, ki so se zatekli do zavoda po takó mleko, ko so jim dojenčki huđo oboleli na bluvanji in driski in veliko jih je potem ozdravilo in in so si krepko opomogli.

Tako skrbijo tudi nektera mesta iz zdravstvenih oziróv za dojenčke s tem, da pospešujejo posebne mlekarije, ktere oskrbujejo krave po priporočenih nasvetih in ktere se podvržejo dolžnosti, da nadzoruje živinozdravník hlev od časa do časa, da se prepriča o zdravju krav in o načinu krmenja.

To nalogo bo gotovo nameravana zadruga drage volje sprejela v svoj delokrog ter s tem jako dobro služila zdravstvenim nameram mestjanov (otročičev).

Taka zadruga bila bi lahko tudi temelj podvzetja, da se sploh kranjskim mlekarskim izdelkom (fini puter, maslo, sir itd.) pridobi v svetovni trgovini kupcev. Prepričan sem, da bodo nastale manjše mlekarske zadruge po deželi, ktere bodo po izgledu Bohinjcev, Tirolcev, Švicarjev i. dr. skupno podelovale mleko in tem naj pripravljaja glavna zadruga pot za izvoznjo njih pridelkov. Bodimo edini in vstrajni ter sami skrbimo za-se, nikar se ne zanašajmo na pomoč drugih!

Preostaje mi še seznaniti kmetovalce vsaj z bistvenimi in glavnišimi paragrafi pravil in opravnega reda za mlekarsko zadrugo, da se do dobrega seznanijo z notranjo vredbo zadruge ter da bodo zamogli presoditi vsebino in vrednost zadruge, ko bodo pre-

jeli od kmetijske družbe vabilo k pristopu v zadrugo, ktera naj bi se še v tej jeseni ustanovila in pričela, če ne prej, saj z novim letom svoje delovanje.

Popolna pravila so že pripravljena, ktera bo odbor kmetijske družbe pregledal in potem zadržnikom nasvetoval. Iz teh pravil hočem, se vé da skrajšano le nektere važniše odstavke podati, da se iz teh važnih in glavnih točiek spoznati in presoditi morejo vsa pravila.

(Dalje prih.)

Telegrami.

Zagreb, 16. avgusta. Včera je po uradnem sporočilu zbolel za koleró po 1 v Podlikovcu, Trsatu, Jelenjem in v Grobniku. V Jelenjem je zbolel zdravnik sam.

Draždane, 16. avgusta. Kralj in princ Jurij sprejela sta popoldne avstro-ogerskega poslanca, ki je prišel s pismom cesarja Franca Jožefa, v katerem je za princa Otona snubil princeso Marijo Josipino.

Monakovo, 17. avgusta. Magistrat sklenil je soglasno Budapeštanskej mestni občini lepo zahvaliti se za povabilo k veliki ondašnej jubilarnej slavnosti, ktere se ne misli vdeležiti.

Umrli so:

13. avgusta. Ernest Mühleisen, c. k. državni pravdnik, 43 let, Turjaški trg št. 1, jetika. — Ivana Novak, sirota, 14 let, Kravja dolina št. 11, Meningitis.

14. avgusta. Karol Hann, pisar, 22 let, Karlovske ulice št. 22, jetika.

V bolnišnici:

10. avgusta. Meta Čošarek, mešetarjeva vdova, 60 let, Eksudat pleurit.

12. avgusta. Janez Poznik, delavec, 33 let, jetika.

13. avgusta. Anton Lekan, delavec, 37 let, Bronch. asiae.

Vremensko sporočilo.

Urad.	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokřine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	738-28	+13.6	sl. zap.	jasno	0-00	
16. 2. u. pop.	735-98	+23.8	sl. svzh.	del. jasno		
9. u. zveč.	735-67	+17.0	sl. zap.	jasno		

Zjutraj jasno, čez dan nekoliko oblačno; velik kolobar okoli meseca. Srednja temperatura 18.1° C., za 1.0° pod normalom.

zasebnik, iz Broda. — R. Schweizer, državni pravdnik, iz Celja.

Morie Hladik, z družino, iz Alinóda. — L. Gentile, uradnik, iz Gorice. — H. Accurti, zasebnik, iz Reke. — Tomaž Čerin, profesor, iz Gorice. — Pri **Tavčarji**: Franc pl. Angeli, nadporočnik, z Dunaja. — Janez Unterkirchon, zasebnik, s soprogo, iz Gradca. — P. Kollenig, trgovec, iz L. Trzica. — S. Kontuma, zasebnik, z družino, iz Trsta. — A. Bačić, trgovec, z lesom, iz Reke.

Pri **Bavarskem dooru**: Viktor Rozina, bižežniški kandidat, iz Rudolfovega. — Dr. Max Sommer, zasebnik, z družino, iz Kamnika. — Jožef Valencič, poštar, iz Ill. Bistrice. — Janez Novak, posestnik, iz Ill. Bistrice. — Weinert, Ferkič in Hanslik, stotniki, iz Pulja.

Tujci.

15. avgusta. — Pri **Maitču**: Heller in Rossi, trgovci, z Dunaja. — Ottilija Pietzka, zasebnica, z družino, iz Prage. — Franc Pieta, knjigovodja, iz Obermühla. — J. Scheibthofer, zasebnik, iz Aigena. — Ignacij Knitel, tovarnar, iz Inomosta. — Mulej, zasebnik, iz Vrh. nike. — Mihael Truden, zasebnik, z družino, iz Trsta. — Pri **Južnem kolodortu**: Julij Gscheidit, potovalec, iz Buda. — Emericch Busati, zasebnik, iz Leune. — Pri **Szonu**: Edward Weiss, trgovec, z Dunaja. — S. Stanies,

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

17. avgusta

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85	gl.	60	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	86	„	45	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	120	„	90	„
Papirna renta, davka prosta	102	„	40	„
Akcije avstr.-ogerske banke	870	„	—	„
Kreditne akcije	283	„	60	„
London	126	„	—	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	9	„	99	„
Ces. cekini	5	„	92	„
Nemške marke	61	„	70	„

Št. 7888

Razglas.

(1)

Iz zdravstvenih oziróv prepovedalo se je do preklica v političnem okraju

Postojinskem

obdržavanje letnih in živinskih semnjev.

C. kr. okrajno glavarstvo v Postojini,

dne 16. avgusta 1886.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V **Novomesto** vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V **Lukovco** preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V **Kočevje** preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj. V **Kamnik** vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V **Polhov Gradec** in na **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi. Na **Ig** ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz **Novoga mesta** vsak dan ob 2 popoldne.

Iz **Lukovce** vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz **Kočevja** vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz **Iga** vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz **Kamnika** vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz **Polh. Gradca** in **Dobrove** vsak ponedeljek, sredo petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Brevir v najnovější izdaji.

BREVIARIUM ROMANUM.

Editio typica S. Rituum Congregationis.

4 zvezki mala 8°.

Regensburg 1886.

Velja glđ. 14-88.

Oblika vezane knjige je 18 x 12 cm.

I. Vezan v ovčino z rudečo obrezo	glđ.	23-56
II. „ „ z zlato obrezo	„	24-80
III. „ v pravi šagrín z rudečo obrezo	„	27-28
IV. „ „ z zlato obrezo	„	28-52
V. „ „ ter pozlače-	„	31—
VI. Vezan v rusko juhtovino z zlato obrezo	„	37-20

Prav ta izdaja, s ktero se gledé izvornosti nobena druga ne more meriti, smatrati sme se za izvor vsim bodočim brevirkem, ter naj se po njej rešujejo vsakojaki dvomi gledé berila tega ali onega.

O vsebini tega brevirkja izjavila se je kongregacija sv. obredov v posebnem dekretu s sledečimi besedami:

„Decretum approbationis“.

Praesens Breviriarii Romani editio ad normam Rubricarum accuratissime reducta, uti typica habenda est, eique futurae editiones conformari debent. Ex Secretaria Sacrorum Rituum Congregationis hac die 12. septembris 1885.

L. S.

To je pač zadosti poročstva, da je ta novi in prekrasni brevirk v vsakem oziru in v resnici vzorna izdaja. Pa tudi redakcija si je pri urejevanji vse prizadela, da je priredila knjigo kolikor moč zložno in priročno tistemu, ki moli na njo. Citatov je tako malo, da skoraj vredno ni o njih govoriti. Druga, jako znamenita prijetna lastnost knjige so ji pridani nevezani listi, ki obsegajo: „Responsoria I., II. et III. nocturni, Commemorationes et Suffragia Sanctorum, Antiphonae et Versiculi, Psalmi ad Laudes, Magnificat, Benedictus, Venite exultemus et Te Deum.“ Razume se, da se je ozir jemal tudi na najnovější praznike, Officia votiva in extenso itd. itd.

Naročila na to izdajo brevirkja, ki so jo mnogi že zdavnaj pričakovali, kakor na druge liturgične knjige: Missale, Horae etc. etc. sprejema

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.